

neprijeten, kletni duh in ni za na mizo, torej tudi ne za prodajo.

Tudi v tem, kako se sadje odpošlje, leži veliko. Na sadnih trgih se vidi v časih veliko sodov, natlačenih z jabelki. Ljudje so jih va-njo nametali, jih zabrtvili in zabili pa je bilo konec dela. Kedar se tak sod odpre, brž pa se vidijo nasledki tega ravnanja, kajti do pol sadja se je skvarilo, za tako pa ni kupcev ali pa ti bodo obljubili ceno, ki ti še spravila ne plača! Kar je namiznega sadja, to se mora, ako pride na prodajo, oviti s svilenim papirjem, vsak sad posebej in tako se jih vloži po 50, 100 ali še več v zaboj, trdno drugi na drugi tako, da se nobeden ne gane, če se tudi zaboj prevrne. Ako ni sadje že preveč zlahkno in se torej daje za nižjo ceno, tako se vloži lahko tudi v sode, toda preveliki ne smejo biti; naši polovnjaki še veljajo, vendar pa je še bolje, če so manjši sodi. Pri vsem pa nam je biti vestnim, kedar sadje komu pošljemo, kajti če kupec le enkrat najde, da mu nismo dobro postregli, ne oglasi se ti več za sadje pri nas, more biti celo v celem kraju ne več.

Ako se sadje ene vrste tirja, mora se tudi poslati le tako, nikakor pa ni primešati mu kake druge vrste, kajti tako se skazi kupčija in dobro ime prodajalca se izgubi, more biti za prav malo ceno.

Sejmovi. Dne 21. oktobra v Celji in v Sevnici. Dne 22. oktobra v Dramljah. Dne 24. oktobra v Ribnici, v Vidmu in v Brežicah. Dne 26. oktobra pri Sv. Trojici v Slov. goricah.

Dopisi.

Iz Celja. (Okrajni zastop Celjski) sklenil je dne 10. t. m. jednoglasno za 20.000 gld. kupiti delnic, s kakoršnjimi se namerava graditi železnica Grobelno-Slatinska po nekej ogerski zadrugi iz Budimpešta. Dolga bode 33 kilometrov in stala 1.386.000 fl. Dežela štajarska prevzame delnic za 110.000 fl. iz železniškega zaklada, v kateri vplačujemo vsi štajarski davkoplačilci, za 200.000 fl. delnic pa imajo dotični okraji, občine, zasebniki prevzeti, ako sploh hočejo, da se železnica zgradi; zato je Celjski zastop z ozirom na važnost in korist ove železnice za slovenski Štajar pritrdil in dovolil 20.000 fl. s pogoji 1. da se ova železnica zgotovi do l. 1895; 2. sklopi z Zagorsko na Hrvatskem. To je bilo tudi Celjskemu Neckermanu po volji, ne pa popolnem ugajalo dr. L. Gregorec-u, ki je nasvetoval še 3. pogoj, namreč: da bodo javni napisi na železniških postajah dvojezični, nemški in slovenski. Temu predlogu je se ugovarjalo vključ žalosnim za Slovence žaljivim in sramotnim skušnjam pri Savinjski železnici. Prišlo je naposled do glasovanja po imenih, pri katerem so Neckermannovci propadli z 10, a dr. Gregorec je prodrl s 14 glasovi. To je Neckermannu zelo razdražilo; mož je bil tokrat sploh kakor na iglah in je zbadal in pehal okoli sebe, da je celo trdil: Celje nima od okraja in od okrajnih cest nobene koristi, kar mu je dr. Baš zavrnil povdarjajoč, da največjo korist ima Celje, vse okrajne ceste zatekajo se v mesto neposredno ali vsaj posredno. Ne proseč besede začne se v slovensko večino nasajati obžaljujoč, da je po duhovniku v gospodarskem vprašanju narodni prepir zopet pričela. Dalje ni mogel govoriti. Predsednik mu je besedo odvzel, ko je tudi dr. Gregorec ugovarjal, da Neckermann nima besede in se ta po njem ne daje žaliti. Po tej majhni praski popihajo Neckermannovci iz dvorane. Zatem je bil vsprejet jednoglasno predlog dr. Gregoreca ter se je

izrekla iskrena zahvala gospodom: načelniku, njegovemu namestniku, odbornikom pa cestnim komisarjem za njihovo izvrstno, uspešno in požrtvovalno delovanje. Ta zahvala je bila popolnem zaslužena. V Celjskem okrajnem zastopu smo Slovenci prvokrat imeli večino in svojo nalogo srečno in slavno izvršili: odpravili smo v treh letih vse prejšnje nepotrebne izdatke, poplačali več tisoč goldinarjev dolga, ceste okrajne — 130 kilometrov — vzdrževali v dobrem stanu, popravili: Teharje-Ponikvsko, cesto v Št. Pavel, Vitanjsko pri Novi cerkvi, prevzeli cesto od Žalca do Pirešice med okrajne ceste II. vrste, dajali zaslužka svojim ljudem in sicer 80, med tem ko so poprej le nekateri pristaši nemškutarjav ves zaslužek dobivali, meter nasipa ceneje kupovali, namreč za 1 fl. 80 kr. namesto za 2 fl. 60 kr., kakor je bilo poprej, nakupili 16 čistokrvnih, lepih plemenskih bikov in sploh podpirovali, kar je bilo v tem delokrogu podpore potrebno in vredno. Kakor se diči zastop s svojim odborom, tako more ves okraj biti zadovoljen s svojim slovenskim odborom. Zato pa ga bodemo v kmalu razpisanih volitvah zopet volili. Celjski okraj je po ogromni večini ves slovensk. Zato mora tudi njegov okrajni zastop imeti slovensko lice!

Od Sv. Janža na Dr. polju. (Vabilo k odprtju bralno-gospodarskega društva. — Hudožna roka.) Po skoro tromesečnem čakanju smo pravila našega »bralno-gospodarskega društva« vendar enkrat potrjena nazaj dobili. Bili bi nam jih lahko tudi že do shoda poslali, saj so že nekaj dnij poprej iz Gradca priromala, pa gospodje menda mislijo, da je za omiko slovenskega kmeta še vedno čas, češ, saj ni kaki nemški »verein«, ali kali? Dne 30. t. m. bomo tedaj naše »bralno-gospodarsko društvo« — prvo na Dravskem polju — oživotvorili, k čemur slovenske rodoljube prijazno vabimo. Slavnost se vrši v prostorijah g. Jožefa Zela, po popoldanski službi božji. Za dobro postrežbo se je skrbelo. — Preteklo nedeljo 16. t. m. je neka lopovska roka v parno kmeta Jožefa Pulko v Zatoličah eden zavitek tlečih cunj v seno porinila, ravno med poznim sv. opravilom, tedaj takrat, ko navadno nikogar ni doma, ker rani mešarji odženejo živino na pašo, pozni pa so v cerkvi. Na srečo je neka soseda opazila še pravodobno dim in zagnala krik, na kateri je Franc Žunkovič prišel in že goreči zaboj iz sena potegnil, na kar so potem ogenj zadušili. Gotovo je dobri Bog po priprošnji sv. Florijana, katerega Zatoličani radi častijo, ogenj zadrževal, da se seno ni plamenom užgalo, med tem ko je soha že močno žarela; cela ta velika in še precej premožna vas bi bila zdaj žalostno pogorišče. Med cunjami se je našel tudi eden kos šolske latinske naloge, po pismu in besedah soditi, od tretjega ali četrtega razreda naprej; Bog vé, kak potepuh se je okoli klatil. Toraj ljubi Slovenci, le pazite, kdo okoli hramov hodi, redarje pa opozarjamo na ta slučaj, kajti za to so prav za prav postavljeni.

Iz Vuhreda. (Zborovanje Ciril in Metodovega društva.) Slovenci Dravske doline, kjer dere Drava po slovenskih pečinah in se tujcu noče vklanяти, povabljeni ste na dne 30. oktobra v nedeljo popoldne ob 3. uri k Neuvirtu v Vuhredu na zborovanje. Kedar se naznani od nasprotne strani zborovanje »šulvereina«, tedaj je vse na nogah, kar še nekoliko nemški zna, kakor da bi se pripravljali na vojsko zoper nas Slovence, tudi mi ne ostajamo doma, rekoč: bodo že drugi opravili! Ne tako; brez Slovencev ne opravimo ničesar in bi z izostajanjem le pokazali, da nam ni mar za naš narod, za našo narodno šolo, podlago naše bodočnosti, nehoté bi postali izdajalci slovenske zemlje, naše slovenske pravice. Tukaj v Dravski dolini je tabor, na katerem bi ne smel nobeden Slovenec manjkati. Vspored

zborovanja je sledeči: 1. Poročilo računarja. 2. Volitev novega načelstva. 3. Sprejem novih udov. 4. Razni navsveti in končno tombola. Tedaj pridite, vrli Slovenci, v obilnem številu na to zborovanje!

Od Sv. Benedikta v Slov. goricah. (Občina Drvanja.) Približuje se nam spet enkrat prav važni čas, namreč, ko bomo volili novi občinski odbor. Kolikega pomena da je to, da se volijo razumni, narodni, za blagor občine vneti možje, treba mi ni omeniti, zakaj to je nam vsem prav dobro znano. Drugo je tedaj, na kar vas hočem opozoriti in sem tudi prav trdno prepričan, da mi bote vsi brez izjeme pritegnili. Župan, kakoršnega mi želimo, mora skrbeti pred vsem za blagostanje svoje občine. On mora pravice, katere mu njegova služba podaja, poznati in se, kjer le mogoče, za svoje občane potegniti. Amerikanske jagode pač niso prva reč v občini; te imate ali tudi ne, od tega vaša sreča ni odvisna. Jaz bi se drznil celo trditi, da bi bilo še skoraj večjega pomena, večje vrednosti za nas, ko bi g. župan za naše ceste nekoliko več storil, ali da bi vsaj ne nasprotoval in ne oviral, kar drugi v tej reči storiti nameravajo. Tako pa je treba naše ceste le pogledati in človeka začne grizti in trgati po vseh sklepih. Nov župan naj bode tak! — Vi tedaj, dragi občani, ki ste naših mislij, stopite urno na noge, zakaj zdaj je čas in ne bo ga kmalu spet. Kakor si človek postelje, tako pa spi.

—a—

Iz Vitanja, (Dvojno zborovanje.) V praznik posvečevanja vseh cerkev se je po zjutrajšnji božji službi obhajal občni zbor naše cerkvene družbe. Družba se je ustanovila leta 1889 v ta namen, da se polagoma nabira denar, s katerim bi se ob svojem času mogla dostojno prezidati in popraviti župnijska cerkev v Vitanju. Predsednik je zbranim možem naznanil, koliko se je v pretečenih treh letih v ta namen nabralo. Do zdaj je nabranega denarja 1414 fl. 99 kr. Vspeh bi bil lahko boljši, ako bi se ne nahajalo ljudij, ki sami v dobre namene peneza ne štejejo, pa še drugim naravnost odsvetujejo, v čast božjo in za lepoto hiše božje kaj žrtvovati. Res čuditi se moramo nekaterim ljudem, ki so že hodili širom sveta ter videli kedaj — vsaj od zunaj — čedno cerkvo, ki so pa celó zadovoljni s tem, ako ptujci zabavljajo črez njihovo domačo farno cerkvo. Pisatelj teh vrstic je bil že dvakrat v Lincu ter je občudoval stavbo ondašnje prekrasne škofove cerkve. Ta cerkva se zida tudi s pomočjo enake družbe, kakoršnje so se v no-prejšnjem času ustanovile na večih krajih, da se pozida ali popravi hram božji. Tu se mi je reklo, da mnogoteri prebivalci v Lincu dajejo svoje prispevke za novo cerkev, če že ne ravno radi tega, ker se cerkva zida, pa zato, ker bo s to cerkvijo mesto dobilo novo krasoto. Tudi Vitanjčani naj bi se ravnali po tem vzgledu! — Volil se je nov odbor za prihodnja tri leta. Na to je sledilo zborovanje bralnega društva. (Dalje prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Na vseh straneh se pozna, da veje pri vladi na Dunaji nemška sapa. Poleg tega, da bije v prsih grofa Taaffe nemško srce, krivi so slovanski narodi sami, da jih začne nemštvo posledj tiščati na steno, kolikor se ni to že doslej godilo: čemu pa so si vsi med seboj v razporu, vsi razdeljeni v dva tabora, starih in mladih? — Delegaciji dovršite do konca tega tedna svoje delo in tako utegne vlada sklicati državni zbor že v tem meseci, najbrž že na dan 28. oktobra, gotovo pa

se to izgodi hitro po vseh svetnikih. — Na Dunaji prebiva brž več Čehov, kakor pa pravih Nemcev, vendar pa nimajo niti ene česke ljudske šole in mestni zastop brani se take šole že naprej a čuti, da je nje po postavi treba.

Štajarsko. Predsednik društva »Südmark«, dr. pl. Derschatta se je odpovedal tej časti in stopi na njegovo mesto drž. posl. dr. Hofmann pl. Wellenhoff, brž ko ne začne se sedaj še huje rovanje tega društva, da-si Nemci sami ne vedó, čemu ga je treba. — Ker obišče toča našo deželo vsako leto in večkrat, posvetuje se dež. odbor o načrtu za postavo, po kateri se vsak kmetovalec zaveže, naj si zavaruje svoje posestvo zoper škodo po toči. Stvar je vredna, da se premišluje, saj ne bi bila potem zavarovalnina previsoka.

Koroško. Koroške Slovence so izbrisali iz življenja, vsaj pri c. kr. armadi, kajti pri pešpolku št. 7 neki ni slov. vojakov več, kakor 20 od 100, torej častnikom ni treba več znati slovenski, pač pa vsak vojak nemški! — Železnica po Ziljski dolini, od Podkloštra do Sv. Mohorja, napravi se brž že prihodnje leto. — Ljudska šola v Grabštanji, doslej nemška in slovenska, postane čisto nemška, ker hoče »bauernbund« tako in dež. šolski svet v Celovci rad ustreže taki želji.

Kranjsko. Baron Wnkler preseli se v Gorico ter pride njegov naslednik že prihodnji teden v Ljubljano, da prevzame posle dež. vlade. Nemci pričakujejo od tega veliko, vsaj večino v dež. zboru in v mestnem zastopu v Ljubljani. Pri sedanjih razmerah je to sicer kaj lahko mogoče, vendar pa ni gotovo, ali kdor pozna barona Heina, lahko reče, da slov. ljudstvo najbolje, če od njega ne upa ničesar, ampak še bolj, kakor doslej tirja pravico za-se, ne pričakuje pa prav nobene milosti raz vladno mizo. — Slov. katoliško društvo je imelo zadnjo nedeljo v Šmarji pod Ljubljano jako številno zborovanje, med drugimi so se ga vdeležili skorej vsi župani iz okolice.

Primorsko. Poslanec dr. Gregorčič je v delegaciji uni dan govoril ter jako odločno izrekel, da njegova pot ni pot mladočeskimi poslancev ter smatra on tripel-alijanco — nasproti mladočeskemu dr. Eimu — za potrebno in torej koristno. — V Tolminu snuje se ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda.

Tržaško. Slov. čitalnica v Trstu prireja letos svojim udom redne večere ali jour-fix; o njih bere kdo izmed udov kako razpravo, ki je za ude sploh zanimiva. Vsled tega pa se zbere tudi vsako tako večer lepo število udov v čitalnici, kar je za mestno življenje prav primerno in koristno.

Hrvaško. Na kr. vseučilišči v Zagrebu je bilo letos 370 dijakov vpisanih, med njimi je bilo tudi nekaj Slovencev, toda v zadnjem času se jih vpisuje ondi zmerom manjše število. — V Karlovcu si je postavilo pevsko društvo »Zora« lastno hišo ter se odpre v prihodnjem meseci s primerno slovesnostjo.

Ogersko. Kakor se bere v raznih listih, odkrije se v Budimpešti dne 2. novembra slovesno spomenik honvedov, ki so leta 1848 padli v ustaji zoper cesarsko vladu. Svitli cesar so že dali za to dovoljenje. — Kolera se po ogerskih vaseh širi in židovska ter madjarska nesnaga je pravo seme za-njo. Minister grof Szápáry je mestnim uradom dal ostro povelje, da gledajo bolj na čistobo po hišah, v katerih prebiva ubožniše ljudstvo. Malo prepozno je to povelje.

Vunanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so neki privolili, da se, na ljubo ogerski vladi, nastavi v Budimpešti namestni škof ter postane tak neki Požunski prošt, baron Szabo.